

TYÖNHAKU JA TYÖSKENTELY ITALIASSA

Yleistä

Italiassa on asukkaita noin 60,3 miljoonaa, virallinen kieli on italia ja valuutta euro. Vaikka Italian pääkaupunki Rooma (asukkaita noin 3,8 miljoonaa) sijaitsee Keski-Italiassa, taloudellisesti tärkeintä aluetta on kuitenkin pohjoinen. Taloudellinen keskus on Milano, mutta 1/3 koko maan bruttokansantuotteesta, joka on EU:n keskitasoa, tuotetaan Italian koillisosassa. Italia voidaan karkeasti jakaa vauraampaan pohjoiseen ja niukasti toimeentulevaan etelään. Alueiden erilaiset "murteet" ovat voimakkaita ja ne itse asiassa ovat omia kieliään. Ulkopuolisen saattaa olla vaikea ymmärtää niitä. Myös nk. aristokraattisen taustan omaavat käyttävät edelleen oman seudun kieltä. Toscanan seudun kieltä, joka v. 1810 julistettiin nykyiseksi viralliseksi Italian kieleksi, osaavat lähes kaikki italialaiset oman kielensä/murteensa lisäksi. Italian "sisällä" on kaksi itsenäistä valtiota; idässä maailman ensimmäinen tasavalta San Marino sekä Roomassa paavin valtakunta Vatikaani.

Työmarkkinat

Työttömyysaste koko maassa on 8,1 % (Eurostat, huhtikuu 2011). Alueelliset erot ovat kuitenkin huomattavan suuria. Korkeimmat työttömyysluvut ovat Etelä-Italiassa ja alhaisimmat Pohjois-Italiassa.

Vuonna 2011 työpaikkoja on tarjolla edelleen jonkin verran terveydenhoidon piirissä (lääkärit ja sairaanhoitajat), samoin avoimia paikkoja on edelleen myös tarjolla palvelusektorilla. Italian pääelinkeinon turismin alalla on kysyntää majoitus- ja ravitsemisalalan työntekijöistä kuten kokeista, tarjoilijoista, vapaa-ajanohjaajista jne. etenkin kesäaikana.

Työnhaku

Useimmissa työpaikoissa Italiassa vaaditaan vähintään perustason italiankielen taitoa. Koillis-Italiassa puhutaan jo yleisesti englantia ja saksan kielen taito on usein eduksi. Länsi- ja eteläosassa puhutaan englannin lisäksi jonkin verran ranskaa. Italian työhallinnon sivulta www.lavoro.gov.it/Lavoro/EuropaLavoro saa jonkin verran tietoa työvoimatoimiston (Centro per l'Impiego) palveluista myös englanniksi. (www.centroimpiego.it)

Työpaikat löytyvät ehkä parhaiten alueellisilta nettisivuilta. Näistä saa tietoa mm. joka kunnassa sijaitsevasta nuorten työnhakukeskuksesta "Informagiovani" -pisteestä paikallisen työvoimatoimiston ohella. Tärkeimpiä yksityisiä työnvälitystoimistoja ovat mm: Monster Italy www.monster.it, Manpower Italy www.manpower.it ja StepStone Italy www.stepstone.it. Ne eivät saa laskuttaa työnhakijaa palveluistaan. Kansallisia sanomalehtiä mm: Il Corriere della Sera www.corriere.it, La Stampa www.lastampa.it, La Repubblica www.repubblica.it ja Il Sole 24 ore www.ilsole24ore.com. Opiskeluun liittyvä lehti on www.bollettinodellavoro.it. Työpaikkailmoituksia on runsaasti myös paikallislehdissä.

Lupamenettelyt

EU/ETA-maan kansalaisilla on oltava voimassa oleva passi tai kuvallinen henkilöllisyystodistus. Passi on edelleen kätevin. Alle kolmen kuukauden työskentelyä, opiskelua tai muuta oleskelua varten ETA-kansalainen ei tarvitse Italiassa oleskelulupaa. Jos esim. työ kestää yli kolme kuukautta, oleskelulupa (permesso di soggiorno) tulee hakea paikallispoliisilta (questura). Lisätietoja saa Italian poliisin sivuilta www.poliziadistato.it (> Stranieri).

Verotus

Yli 180 päivää (noin 6 kk) kestävästä työstä on maksettava veroa. Verokorttia varten tulee ilmoittautua verotoimistossa (Ministero delle Finanze Ufficio Entrate). Tulovero Italiassa on progressiivinen. Usein varsinkin sesonkityöpaikoissa palkka ilmaistaan nettopalkkana. On hyvä selvittää verotusasiat perusteellisesti työnantajan kanssa, ennen kuin ottaa työn vastaan.

Kannattaa myös selvittää asiat omassa verotoimistossa ennen lähtöä. Lisätietoja Italian verotuksesta löytyy englanniksi sivulta eures.europa.eu osiossa Eläminen ja työskentely. Lisätietoja Suomessa www.vero.fi (> vero-ohjeet > kv.tilanteet > ulkomaan työskentelyn verotus).

Sosiaaliturva

EU-maista toiseen muuttavien sosiaaliturvaa koordinoi EY-asetus 883/2004. Asetuksen perusteella ratkaistaan, minkä maan sosiaaliturvan piiriin EU:n alueella liikkuva henkilö kuuluu. Pääsääntö on, että työntekijänä kuulut työskentelymaasi sosiaaliturvan piiriin. Jollet työskentele, oikeutesi sosiaaliturvaan määräytyy asuinvaltiosi lainsäädännön mukaan. Työnhakijan kannattaa ottaa mukaan Kelasta haettava eurooppalainen sairaanhoitokortti, joka antaa oikeuden perusterveydenhuoltoon ennen työn löytymistä. Lisätietoa suomalaisen sosiaaliturvan siirrosta tai uuden maan järjestelmään liittymisestä sekä sairaanhoitokortin hakulomakkeen saa Kelasta www.kela.fi.

Saadakseen italialaista sosiaaliturvaa, tulee rekisteröityä työn alkaessa paikallisessa INPS:n (Istituto Nazionale Previdenza Sociale) toimistossa. Toimistolla on valtakunnallinen Call Centre - palvelu numerossa 803164 soitettaessa mistä tahansa Italiasta. Palvelun saa myös mm. englanniksi. Lisätietoja Italian sosiaaliturvasta: www.inps.it. Sosiaaliturvan maksamiseen osallistuvat sekä työnantaja että työntekijä ja vakuutuksen suuruus riippuu työntekijän bruttopalkasta. Työntekijän osuudeksi yleensä jää noin 9 % bruttopalkasta ja työnantajan 35–46 %.

Jos jää työttömäksi Italiassa, kannattaa ilmoittautua heti työnhakijaksi paikalliseen työvoimatoimistoon (Centro per l'Impiego), jossa tutkitaan oikeus työttömyysturvaan. Jos työskentely Italiassa on kestänyt vähemmän aikaa kuin vaadittava työssäoloaika, otetaan huomioon Suomessa tehty työ. Tätä varten tarvitaan Suomesta U1 -lomake, jonka saa Kelasta tai työttömyyskassalta.

Jos työnhakija siirtää suomalaisen työttömyyspäivärahasa Italiaan kolmen kuukauden työhaun ajaksi U2-lomakkeella, hänen tulee ilmoittautua paikallisessa työvoimatoimistossa (Centro per l'Impiego) seitsemän päivän kuluessa siitä, kun on lähtenyt Suomesta. Lisätietoja: www.tyj.fi (Työttömyysturva ja työ ulkomailla) ja www.kela.fi (> Maasta- ja maahanmuutto > Muutto ulkomaille > Etuuksien maksu > Työttömyysturva).

Asuminen

Työnantajilla saattaa olla tarjolla erityisesti kesäsesongin ajaksi ilmainen työsuhdeasunto, joka usein on toisen henkilön kanssa jaettu huone. Turistialueilla, historiallisten nähtävyyksien lähetyillä sekä suurissa kaupungeissa vuokrataso on yleensä korkea. Tietoja asunnoista löytyy parhaiten paikallislehdistä. Kiinteistönvälitystoimistojen kautta asuntoa voi hakea turvallisesti, mutta se on usein myös kallein tapa, koska toimistot ottavat välityspalkkion. Lisäksi tulee varautua kahden tai kolmen kuukauden vuokratakuuseen. Kirjallinen vuokrasopimus kannattaa aina tehdä.

Tutkintojen tunnustaminen

Tutkintojen ammatillisella tunnustamisella tarkoitetaan ulkomaisen koulutuksen tuoman ammatillisen kelpoisuuden ja pätevyyden tunnustamista. Lisätietoja Opetushallituksesta: www.oph.fi tai kansainvälisten ENIC (*European Network of National Information Centres on Academic Recognition and Mobility*) – ja NARIC (*Network of National Academic Recognition Information Centres*) - tiedonvaihtoverkostojen nettisivuilta: www.enic-naric.net.

Muita linkkejä

www.finland.it
www.italia.fi
www.enit.it
www.istat.it
www.finpro.fi

Italian Suomen suurlähetystö
Suomen Italian suurlähetystö
Matkailuinfo
Italian tilastokeskus
Maa- ja toimialatiedon alla tietoa Italian taloudesta ja työllisyydestä suomeksi

Päivitetty 06/2011